

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16C/74/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6111202387
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Tomáš
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2012:6111202387.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica pred sudcom JUDr. Pavlom Tomášom v právnej veci navrhovateľa E. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. M. Y. XXXX/X, R. X. Y., , v konaní zastúpenom JUDr. Štefanom Strakom, advokátom, advokátska kancelária, so sídlom Krmanova 1, Košice, proti odporcovi Slovenskej republiky, zastúpenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie 49 203,86 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e, že základ nároku žalobcu je daný.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom doručeným súdu dňa 03. 02. 2011 domáhal náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“).

Navrhovateľ sa v podaní vyjadril, že dňa 21. 06. 2004 v Banskej Bystrici vydal vyšetrovateľ Prezídia policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, Odbor boja proti organizovanej kriminalite Stred, oddelenie vyšetrovania, uznesenie o vznesení obvinenia sp. zn. ČVS: PPZ-11/BOK-S-I-2004, ktorým bolo proti navrhovateľovi vznesené obvinenie z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. v jednočinnom súbehu s trestným činom skrátene dane a poistného podľa § 148 ods. 1 a 5 zákona č. 140/1961 Zb.. Uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry v Trnave sp. zn. 2 Kv 22/03-4440 zo dňa 04. 08. 2004 bola sťažnosť navrhovateľa zamietnutá z dôvodu, že sťažnosť nebola dôvodná, pretože na vznesenie obvinenia v zmysle Trestného poriadku postačuje, ak na základe zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že určitá osoba spáchala trestný čin. Tento záver nemusí byť bez pochybností, stačí vyšší stupeň pravdepodobnosti. Uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/1 Gv 252/09-3795 zo dňa 30. 03. 2010 bolo trestné stíhanie vedené proti navrhovateľovi zastavené z dôvodu, že je nepochybné, že skutok nespáchal navrhovateľ a že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Na základe vyššie spomínaných rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní štát, podľa tvrdenia navrhovateľa, zodpovedá za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Škodu navrhovateľ vyčíslil na sumu 49 203,86 Eur, čo zodpovedá trovám právneho zastúpenia navrhovateľa v trestnom konaní. Navrhovateľ si uplatnil aj príslušenstvo.

Navrhovateľ sa ďalej vyjadril, že v čase od 22. 06. 2004 do 02. 09. 2004 sa nachádzal vo väzbe. Do väzby bol navrhovateľ vzatý na základe uznesenia Okresného súdu Trnava č. k. Tp 122/2004 - 82 zo dňa 25. 06. 2004 z dôvodu existencie hrozby ovplyvňovania svedkov zo strany navrhovateľa a z dôvodu, že by pobyt navrhovateľa na slobode mohol mariť vyšetrovanie. Uznesením Krajského súdu v Trnave

č. k. 4Tpo 64/04 - 193 zo dňa 02. 09. 2004 bolo uznesenie Okresného súdu Trnava č. k. Tp 122/2004 - 82 zo dňa 25. 06. 2004 zrušené z dôvodu, že neboli zistené a zadokumentované žiadne poznatky, z ktorých by plynulo, že by sa navrhovateľ priamo alebo nepriamo pokúsil alebo aspoň prejavil zámer ovplyvniť či mariť dokazovanie skutočností dôležitých pre trestné konanie.

Navrhovateľ takisto poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica v obdobnej veci č. k. 7C/61/2011-172, ktoré bolo potvrdené Krajským súdom v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/51/2012 dňa 24. 04. 2012 a právoplatné sa stalo 30. 04. 2012.

Odporca s návrhom nesúhlasil a navrhol ho zamietnuť. Odporca uviedol, že na vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci je potrebné kumulatívne splnenie troch zákonom predpokladaných podmienok, t. j. aby nastala udalosť, ktorá môže mať, resp. má za následok vznik škody, vznik samotnej škody a príčinná súvislosť medzi udalosťou a škodou. Podľa tvrdenia odporcu navrhovateľ nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia ani vznik škody. Uznesenie o vznesení obvinenia nie je možné považovať za nezákonné rozhodnutie v zmysle zákona č. 58/1969 Zb., ktoré by bolo zrušené pre jeho nezákonnosť následným uznesením o zastavení konania z dôvodu, že je nepochybné, že skutok nespáchal navrhovateľ a že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. V súčasnosti nie je preukázané, že by akýkoľvek orgán činný v trestnom konaní nedovoleným spôsobom zasiahol do práv navrhovateľa. Pokiaľ tieto orgány vykonávali dôvodné procesné úkony predpokladané (dovolené) právnym poriadkom, pričom neprekročili zákonom stanovené medze, nie je možné hovoriť o nesprávnom postupe týchto orgánov. Odporca tiež upozornil, že nie je preukázaný vznik skutočnej majetkovej škody.

Odporca poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ doložil faktúry za poskytnuté právne služby, avšak tieto sú vyúčtovaním trov obhajoby na zastupovanie v trestnom konaní vedenom na Úrade boja proti organizovanej kriminalite v Žiline. Z obsahu návrhu je však zrejmé, že trestné stíhanie, od ktorého navrhovateľ odvíja svoje nároky, viedol Úrad boja proti organizovanej kriminalite v Banskej Bystrici.

Odporca ďalej upozornil na to, že zmluvu o právnej pomoci uzavrela manželka navrhovateľa a nie samotný navrhovateľ. Záväzok uhradiť trovy zastúpenia tak vznikol navrhovateľovej manželke a nie navrhovateľovi. Ďalej odporca tvrdí, že nie je preukázané ani to, že obhajca navrhovateľa vykonal všetky úkony, ktoré si účtoval.

Odporca namietal aj uplatnenie úrokov z omeškania z dôvodu, že v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení ustanovením § 563 Občianskeho zákonníka čas plnenia nebol dohodnutý a dlžník sa dostane do omeškania až vtedy, keď nesplní po tom, čo ho veriteľ požiadal.

Odporca ďalej v konaní uviedol, že pokiaľ ide o náhradu škody za nezákonné rozhodnutie, ktorým má byť uznesenie o vznesení obvinenia, nie je možné v zmysle judikatúry predloženej právnym zástupcom navrhovateľa tvrdiť, že zastavenie akéhokoľvek trestného stíhania, resp. prípadné oslobodenie spod obžaloby by malo znamenať automaticky nezákonnosť vzneseného obvinenia, nakoľko v danej veci bolo dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu a bolo potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie v trestnom konaní. Podľa názoru odporcu v trestnom konaní boli zistené určité skutočnosti, na základe ktorých sa trestné stíhanie začalo. Takisto odporca namietal skutočnosť, že v rámci doloženej faktúry, ktorá bola navrhovateľom uhradená právnomu zástupcovi za právne služby v celom súhrne bola právnym zástupcom účtovaná i daň z pridanej hodnoty, pričom v zmysle ustanovenia § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o odmenách advokátov účinného do 31. 05. 2009, daň z pridanej hodnoty si mohol právny zástupca účtovať jedine vo vzťahu k odmene za právny úkon. Podľa priloženej faktúry je táto daň z pridanej hodnoty príúčtovaná aj k cestovným náhradám a k ďalším nákladom, čo je možné až od 01. 06. 2009. Odporca opätovne poukázal aj na tú skutočnosť, že zmluvu o právnej pomoci, v rámci ktorej bol navrhovateľ zastupovaný v trestnom konaní, podpísala ako klient manželka navrhovateľa a nie je preto odporcovi známe, z akého dôvodu navrhovateľ uhradil vyúčtované trovy právneho zastúpenia, keďže táto zmluva bola uzatvorená v jeho prospech ako tretej osoby.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými navrhovateľom a odporcom, listinnými dôkazmi predloženými zamestnávateľom navrhovateľa, vyšetrovacím spisom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor Stred sp. zn. ČVS: PPZ-11/BOK-S-I-2004, sp. zn. Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky VII/1

Gv 252/09, výsluchom navrhovateľa a výsluchom odporcu spolu s ďalšími listinnými dôkazmi pripojenými v spise a zistil tento skutkový stav:

Z uznesenia Prezídia policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, Odbor boja proti organizovanej kriminalite Stred, oddelenie vyšetrovania, o vznesení obvinenia sp. zn. ČVS: PPZ-11/BOK-S-I-2004 zo dňa 21. 06. 2004 súd zistil, že voči navrhovateľovi ako obvinenému bolo začaté trestné stíhanie pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. v jednočinnom súbehu s trestným činom skrátania dane a poistného podľa § 148 ods. 1 a 5 zákona č. 140/1961 Zb. V priebehu vyšetrovania z výpovedí svedkov a obvinených a z listinných dôkazov získaných v rámci vyšetrovania vyšetrovateľ zistil, že navrhovateľ je dôvodne podozrivý zo spáchania vyššie uvedených trestných činov. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote navrhovateľ sťažnosť. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Trnave uznesením sp. zn. 2 Kv 22/03-4440 zo dňa 04. 08. 2004 sťažnosť zamietol z dôvodu, že v postupe vyšetrovateľa nebolo zistené také pochybenie, ktoré by odôvodňovalo zrušiť napadnuté uznesenie. Sťažnosť nebola dôvodná, pretože na vznesenie obvinenia v zmysle Trestného poriadku postačuje, ak na základe zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že určitá osoba spáchala trestný čin. Tento záver nemusí byť bez pochybností, stačí vyšší stupeň pravdepodobnosti.

Uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/1 Gv 252/09-3795 zo dňa 30. 03. 2010 bolo trestné stíhanie vedené proti navrhovateľovi pre trestný čin § 185a ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný v jednočinnom súbehu s trestným činom skrátania dane a poistného podľa § 148 ods. 1 a 5 zákona č. 140/1961 Zb. zastavené z dôvodu, že je nepochybné, že skutok nespáchal navrhovateľ, a že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Z odôvodnenia uvedeného uznesenia súd zistil, že o trestný čin ide vtedy, ak sú súčasne naplnené obligatórne podmienky, ktorými sú protiprávnosť činu a znaky skutkovej podstaty. Najvýznamnejším znakom subjektívnej stránky (ako obligatórneho znaku skutkovej podstaty) je zavinenie, ktoré podmieňuje trestnú zodpovednosť. Zavinenie ako vnútorný psychický vzťah páchatel'a trestného činu ku skutku, ktorý spáchal je nutné vždy dokazovať, nie je možné sa uspokojiť len s domnienkami. V trestnom zákone sa uplatňuje princíp zodpovednosti za zavinenie a platí zásada, že bez zavinenia niet trestného činu ani trestu, nejde teda o trestnú zodpovednosť. Obvinený E. O. svojím konaním nenaplnil skutkové podstaty trestných činov, z ktorých bol obvinený, a preto bolo trestné stíhanie zastavené.

Z uznesenia Okresného súdu Trnava č. k. Tp 122/2004 - 82 zo dňa 25. 06. 2004 súd zistil, že navrhovateľ bol z dôvodu existencie hrozby ovplyvňovania svedkov z jeho strany a z dôvodu, že jeho pobyt na slobode by mohol mariť vyšetrovanie, vzatý do väzby dňa 22. 06. 2004. Navrhovateľovi bola osobná sloboda obmedzená dňa 22. 06. 2004 o 6.00 hod. a zadržaný bol dňa 22. 06. 2004 o 20.20 hod. Proti uzneseniu Okresného súdu Trnava podal v zákonnej lehote navrhovateľ sťažnosť. Uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 4Tpo 64/04 - 193 zo dňa 02. 09. 2004 bolo uznesenie Okresného súdu Trnava č. k. Tp 122/2004 - 82 zo dňa 25. 06. 2004 zrušené z dôvodu, že neboli zistené a zadokumentované žiadne poznatky, z ktorých by plynulo, že by sa navrhovateľ priamo alebo nepriamo pokúsil alebo aspoň prejavil zámer ovplyvniť či mariť dokazovanie skutočností dôležitých pre trestné konanie. Prvoradým predpokladom pre zákonné použitie niektorého z dôvodov väzby vo vzťahu ku konkrétnej trestne stíhanej osobe je existencia „konkrétnych skutočností“, ktoré robia reálnym nebezpečenstvo, resp. obavu, že nastane niektorý z následkov. Samotný pojem „konkrétne skutočnosti“ vylučuje, aby bol niektorý z dôvodov väzby použitý v trestnom konaní len na základe objektívnymi zisteniami nepodložených, neistých, hmlistých a dostatočne neodôvodnených podozrení, domnienok a predpokladov, pretože by to viedlo k neodôvodneným zásahom do Ústavou Slovenskej republiky garantovaných ľudských práv a slobôd a súčasne k procesno - právnomu prekročeniu princípov riadneho a spravodlivého procesu. Zákom požadované „konkrétne skutočnosti“ musia mať teda takú povahu, aby boli dostatočným a rozumným podkladom pre odôvodnenie obavy vzniku ovplyvňovania svedkov a obvinených a marenia priebehu konania. Vzhľadom na to, že „konkrétne skutočnosti“ neboli v priebehu vyšetrovania preukázané, súd uznesením prepustil navrhovateľa na slobodu.

Listom zo dňa 19. 07. 2010 požiadal navrhovateľ Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu. V liste navrhovateľ uvádza vyššie opísané skutočnosti, t. j. rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní a súdov, pričom súd zistil, že navrhovateľ vyčíslil náhradu škody vo výške 49 203,86 Eur

ako náklady za právne zastupovanie v trestnom konaní a vo výške 1 559,67 Eur ako stratu na zárobku počas trvania väzby.

Právny zástupca navrhovateľa vo výpovedi uviedol s poukázaním na judikatúru, že, napriek tomu, že rozhodnutie nebolo priamo zrušené, tým, že došlo k zastaveniu trestného konania, sa na rozhodnutie hľadí, ako by bolo zrušené alebo ako keby bol obvinený oslobodený. Z judikatúry ďalej jednoznačne vyplýva, že aj keď došlo k zastaveniu trestného stíhania viažu sa na toto trestné stíhanie všetky účinky, ako by bolo uznesenie zrušené, resp. ako by bola osoba, ktorá bola stíhaná oslobodená spod obžaloby.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len "štátny orgán"). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli.

Podľa § 2 zákona č. 58/1969 Zb. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím majú tí, ktorí sú účastníkmi konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto konaní.

Podľa § 3 zákona č. 58/1969 Zb., ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. Rozhodnutím tohto orgánu je súd rozhodujúci o náhrade škody viazaný.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má voči štátu ten, na kom bola väzba vykonaná, ak bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené alebo ak bol spod obžaloby oslobodený.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., prvá veta, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom.

Podľa § 10 zákona č. 58/1969 Zb., ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Vznik zodpovednosti sa viaže na existenciu určitých skutočností alebo skutkových relácií, ktoré určuje zákon a súhrn ktorých tvorí zákonnú skutkovú podstatu protiprávneho činu (zodpovednostnú skutkovú podstatu). Prvkami skutkovej podstaty, naplnenie ktorej má za následok vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím sú:

1. subjekt (orgán štátu),
2. predmet (nezákonným rozhodnutím porušený právny vzťah),
3. správanie subjektu (jeho rozhodnutie),
4. výsledok spočívajúci v škode,
5. príčinná súvislosť medzi správaním (rozhodnutím) a výsledkom (škodou) a
6. protiprávnosť - nezákonnosť.

Pre vznik tejto zodpovednosti musia byť splnené všetky zákonom vyžadované podmienky. Poškodený musí využiť možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť (§ 3 zákona č. 58/1969 Zb.) a musí ísť o rozhodnutie právoplatné, pretože len právoplatné rozhodnutie zakladá zodpovednosť. Až právoplatnosť rozhodnutia vylučuje možnosť jeho naprawy riadnym opravným prostriedkom a je definitívne a záväzné pre účastníkov aj orgány a vykonateľné (§ 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb.).

Čo sa týka naplnenia podmienok zodpovednosti, súd s ohľadom na rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 7C/61/2011-172, právoplatného dňa 30. 04. 2012 uvádza, že v danom prípade je splnená podmienka subjektu, t. j. orgánu štátu (orgán činný v trestnom konaní a súd), ktorý vydal rozhodnutie (uznesenie o vznesení obvinenia a uznesenie o vzatí do väzby), čím prejavil svoje oprávnenie a povinnosť rozhodovacieho charakteru, uplatňované pri ochrane porušených alebo ohrozených subjektívnych práv jednotlivcov, fyzických alebo právnických osôb (splnenie 2. a 3. podmienky).

Uznesenie o vznesení obvinenia a uznesenie o vzatí do väzby vydané orgánom činným v trestnom konaní (policaťom - vyšetrovateľom) a súdom spôsobili navrhovateľovi škodu spočívajúcu v obrane jeho práv a právom chránených záujmov (osobná sloboda), t. j. trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní, čím bol splnený aj štvrtý predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu.

Pokiaľ ide o príčinnú súvislosť, tá spočíva v tom, že bez vznesenia obvinenia by navrhovateľovi nebola vznikla škoda spočívajúca vo formálnej obhajobe (obhajobe právnym zástupcom) s následnou náhradou trov právneho zastúpenia. Príčinná súvislosť predstavuje podmienku, bez ktorej by následok vôbec nebol nastal (alebo nastal iným spôsobom), ak by nedošlo k prejavu vôle (konaniu či opomenutiu).

Súd ako podstatné skúmal, či uznesenie o vznesení obvinenia bolo nezákonné. Zákon pojem nezákonnosti rozhodnutia nedefinuje, preto je potrebné tento pojem vykladať vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu. Zákonosť alebo nezákonnosť rozhodnutia je otázkou súladu rozhodnutia s objektívnym právom a nie otázkou subjektívnych alebo objektívnych faktorov, ktoré viedli k porušeniu tohto súladu. Nezákonnosť je výlučne otázkou vzťahu rozhodnutia a zákona, a to otázkou nezhody medzi rozhodnutím a zákonom. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo 15/2009 zistenie nezákonnosti je vecou konkrétneho posúdenia okolností prípadu. Pri aplikácii sa treba pridrižovať toho, že ide o všeobecný a obsahovo aj rozsahovo pružný pojem. Zároveň treba rešpektovať aj skutočnosť, že tento pojem zákon osobitne neobmedzuje. Aj napriek tomu, že pojem nezákonné rozhodnutie nie je v zákone definovaný, je však možné konštatovať, že pod nezákonným rozhodnutím sa dá rozumieť akékoľvek rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky, alebo záväzkami Slovenskej republiky, vyplývajúcimi z platnej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná a bolo z dôvodu nezákonnosti zrušené alebo zmenené príslušným orgánom.

Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom.

Pre správnu interpretáciu tohto ustanovenia nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia, ale je nevyhnutné uplatniť výklad systematický a teleologický. Z hľadiska výkladu teleologického, vychádzajúceho zo zmyslu a účelu právneho predpisu, ktorým je v prípade uvedeného zákona ochrana základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, nemožno lipnúť na formálnom zrušení (zмене) tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale je potrebné splnenie tejto podmienky vykladať extenzívne.

Za ústavne konformný treba preto považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť.

Právoplatnosťou rozhodnutia trestné konanie končí. To znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, a zrušenie takéhoto rozhodnutia sa zároveň z tohto dôvodu stáva bezpredmetným (nadbytočným). Výsledky trestného (prípravného) konania ukazujú, že nejde o trestný čin, a zároveň to znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia.

Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené zastavením trestného stíhania treba hľadať nielen v ustanovení čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým v čl. 1 ods. 1 tohto základného zákona, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takej situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo.

Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu.

Systematickým a logickým extenzívnym výkladom súdna judikatúra dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania, je neskorší výsledok trestného konania. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 183/2009)

Na základe vyššie uvedeného súd považuje uznesenie vyšetrovateľa Prezídia policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, Odbor boja proti organizovanej kriminalite Stred, oddelenie vyšetrovania, o vznesení obvinenia sp. zn. ČVS: PPZ-11/BOK-S-I-2004 zo dňa 21. 06. 2004 za nezákonné rozhodnutie, ktorým bola navrhovateľovi spôsobená škoda.

Uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/1 Gv 252/09-3795 zo dňa 30. 03. 2010 bolo trestné stíhanie vedené proti navrhovateľovi pre trestný čin § 185a ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v jednočinnom súbehu s trestným činom skrátene dane a poisťného podľa § 148 ods. 1 a 5 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon zastavené z dôvodu, že je nepochybné, že skutok nespáchal navrhovateľ a že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 21. 06. 2004 tak bolo zrušené pre jeho nezákonnosť, pretože s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody navrhovateľ trestný čin nespáchal a trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté.

Čo sa týka tvrdenia odporcu ohľadom nedostatku aktívnej legitímácie navrhovateľa, súd sa stotožnil s názorom Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/51/2012, podľa ktorého je potrebné si uvedomiť, že aj keď zmluvu o právnych službách podpísala manželka navrhovateľa, vykonané právne služby boli hradené z BSM navrhovateľa a jeho manželky. Zo spisu nevyplýva, žeby medzi navrhovateľom a jeho manželkou došlo k nezhode v zmysle § 146 ods. 1 OZ o tom, akým spôsobom a kto má požadovať úhradu finančnej čiastky, ktorá bola v konečnom dôsledku vyplatená za zastupovanie z prostriedkov BSM. Ak by aj predmetná zmluva o právnych službách mala byť považovaná za zmluvu uzavretú v prospech tretej osoby podľa § 50 OZ, stal by sa žalobca z tejto zmluvy oprávneným okamihom, keď s touto zmluvou prejavil súhlas (§50 ods. 2 OZ). Nakoľko zákon nevyžaduje písomný súhlas a zo spisu vyplýva súhlas konkludentný, súd má za to, že odporca prejavil so zmluvou súhlas.

Z vyššie opísaných skutočností súd považoval nárok navrhovateľa za dôvodný, a preto rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 152 ods. 2 OSP s tým, že o trovách konania súd rozhodne v zmysle § 151 ods. 1 OSP v rozhodnutí vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších zákonov.